

VEJLEDNING OM ARBEJDE I FRYSEHUSE

Branchearbejdsmiljørådet
for transport og engros

Indhold

Forord	1
Varme og komfort	2
Arbejde i forrum	3
Personlige værnemidler og særligt arbejdstøj ..	3
Opvarmede trucks	5
Bygningsindretning mm.....	6
Ramper	7
Glidestænger og lignende	7
Stabling af containere, trailere eller lastbiler ...	7
Stabling af kødkroppe	8
Tekniske hjælpemidler.....	8
Adresser	9

Forord

Denne vejledning erstatter ”**Aftale vedrørende arbejdsmiljø på frysehuse**” fra 1992.

Vejledningen omfatter arbejdet i alle frysehuse. Vejledningen omhandler primært arbejde ved lave temperaturer, det vil sige temperaturer under minus 15 – 18 grader celsius.

Vejledningen omhandler ikke lastning og losning af skibe.

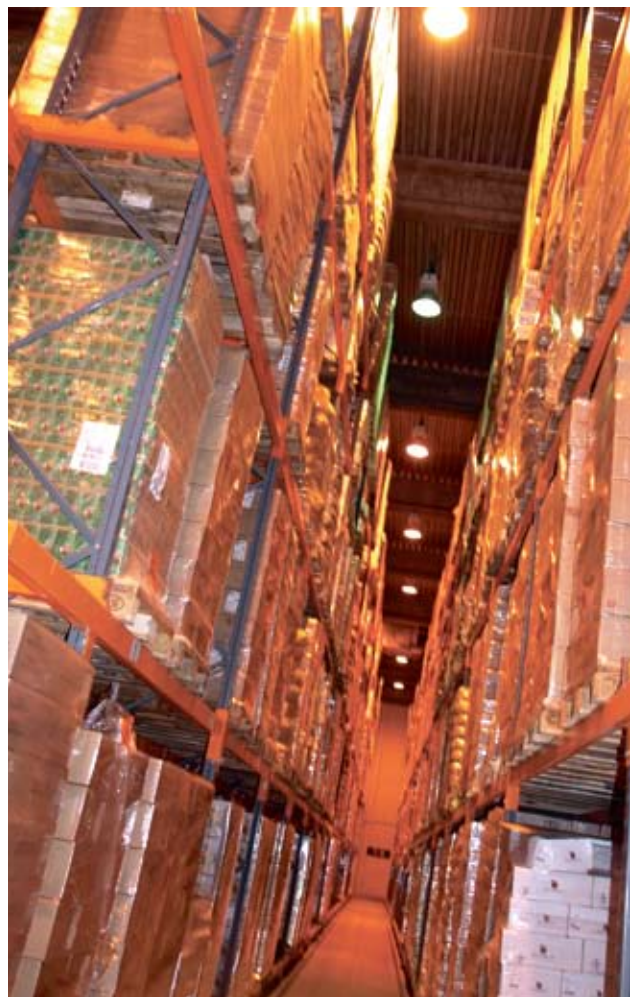
Vejledningen skal opfattes som Branche-arbejdsmiljørådets beskrivelse af god praksis for arbejde i frysehuse.

Arbejdstilsynet har haft vejledningen til gennemsyn og finder, at indholdet i den er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet vejledningen, som den foreligger og har ikke taget stilling til, om den dækker samtlige relevante emner for det pågældende område.

Arbejdsmiljøorganisation på frysehusene kan anvende vejledningen som grundlag for tilrettelæggelse af arbejdsmiljøarbejdet, ligesom vejledningen direkte kan anvendes ved fastlæggelse af brugen af hensigtsmæssigt særligt arbejdstøj, opvarmede trucks og lignende.

Det er Branchearbejdsmiljørådets ønske, at vejledningen kan medvirke til en fortsat forbedring af arbejdsmiljøet på frysehuse.

Arbejde i kolde omgivelser stiller store krav til arbejdets tilrettelæggelse og personlig beskyttelse.

Varme og komfort

Hvis man arbejder i kulde, afgiver kroppen varme til omgivelserne, og legemstemperaturen kan dermed sænkes. Det er således vigtigt at sikre, at afgivelsen af varme til omgivelserne ikke er større end den mængde varme, der produceres i kroppen. En hensigtsmæssig påklædning vil hjælpe til med at stabilisere temperaturbalancen.

Det er blodet, der sørger for fordelingen af varmen i kroppen. Hvis man fryser, vil kroppen først lukke af for blodcirkulationen til hænder og fødder. Er blodcirkulationen afbrudt til hænder og fødder, får man svært ved at samordne bevægelserne, og man mister noget af evnen til at styre arbejdsredskaber mv. Man bliver hurtigere træt, når man arbejder i frost, og hjerterytmen øges også, hvis man fryser. Dette kan medføre problemer for personer med lunge- og hjertelidelser.

Afkøling påvirker endvidere hormonproduktionen og væske- og saltbalancen. Selv med personlige værnemidler og særligt arbejdstøj kan det være vanskeligt at opretholde en passende komfort.

Med stigende lufthastighed øges kuldens skadelige virkninger, især på udækket hud.

Ved planlægning af arbejde i fryserum skal der

derfor tages hensyn til den lavere fysiske præstationsevne under disse forhold.

Af hensyn til den ansattes varmebalance skal arbejdet planlægges, så arbejdsbelastningen er jævn, det vil sige den samme, i den periode, hvor der arbejdes i fryserum.

Mange af de beskrevne gener kan modvirkes med brug af rigtig arbejdsbeklædning.

Det er således vigtigt, at man bruger en hensigtsmæssig påklædning ved arbejde i frostrum. Det er ligeså vigtigt, at man sørger for at udlufte arbejdstøjet for at fjerne sved og lignende fra tøjet, når man opholder sig uden for frostrum.

I Arbejdstilsynets vejledning A.1.3: Arbejde i stærk varme og kulde konstateres, at belastningerne ved arbejde i kulde især afhænger af rumtemperatur, lufthastighed, den fysiske aktivitet under arbejdet, beklædningen og endelig den tid, hvori der arbejdes i kulde. En generel vurdering af arbejde i kulde kan også findes i vejledningen.

En konkret vurdering af plukkearbejde i frostrum er foretaget af DI, 3F og virksomheder med plukkearbejde i frostrum.

Arbejde i forrum

Arbejdet i forrum kan give anledning til generende kuldepåvirkninger. Træk- og kuldepåvirkninger bør forebygges mest muligt.

Ved arbejdet kan der opstå støj. Dette bør forebygges mest muligt ved såvel tilrettelæggelsen af arbejdet som ved støjdemping af det anvendte udstyr.

Vurdering af behov foregår i den enkelte virksomheds arbejdsmiljøorganisation.

Personlige værnemidler og særligt arbejdstøj

Personlige værnemidler skal altid være CE-mærket.

Arbejdsmiljøorganisationen skal løbende vurdere det arbejdstøj, der anvendes i fryserummene. En hensigtsmæssig påklædning til arbejdet i fryserum kan være:

1. termosokker
2. værnefodtøj med hensigtsmæssig foring (sko eller støvler/scooterstøvler).
Værnefodtøj skal være skridsikkert
3. termoundertøj (særligt svedtransporterende undertøj) "skiundertøj"
4. termomellembeklædning (almindeligt termotøj)
5. handsker (typen afhænger af det arbejde, der skal udføres, men fælles for dem alle er, at handskerne skal give en god varmebeskyttelse af hænderne)
6. hue/hjelmhue
7. termoyderbeklædning, enten som kedeldragt, eller som todelt dragt, hvor jakken går godt ud over bukserne, så jakke og bukser ikke "skiller" ved forover bøjning.

Personlige værnemidler og særligt arbejdstøj skal holdes tilstrækkeligt rent. Hvor det er aftalt, at arbejdstageren selv vasker dette arbejdstøj, udleveres derfor to sæt tøj, således at det ene sæt kan vaskes, mens det andet anvendes. Hvor virksomheden vasker det særlige arbejdstøj, udleveres et sæt rent tøj ad gangen.

Hvor sikkerhedshjelm er påbudt, skal denne anvendes. Sikkerhedshjelmen skal være af en godkendt type og CE-mærket.

Ovennævnte arbejdstøj er ifølge bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler nødvendigt for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Særligt arbejdstøj tilhører arbejdsgiveren, der ombytter dette efter behov og mod forevisning af defekt/opslidt arbejdstøj.

Det ovennævnte særlige arbejdstøj udleveres ikke til førerne af opvarmede trucks. Hvis føreren af opvarmende trucks skal forlade førerkabinen i frostrum, stilles beklædningsgenstande nævnt under 1-6 til rådighed.

Særligt arbejdstøj til rampefolk med arbejde i frostrum drøftes i virksomhedens arbejdsmiljøorganisation og udleveres efter behov.

Ovennævnte beklædningsgenstande drøftes i arbejdsmiljøorganisationen, for så vidt angår type og kvalitet. Arbejdsmiljøorganisationen er selvfølgelig frit stillet til at drøfte andre typer af arbejdsbeklædning, men den effekt, der opnås med ovennævnte beklædning, må ikke forringes.

Der udvikles løbende nye beklædningsgenstande, der beskytter mod kulde. Der foregår også en del forskning på området.

Arbejdsmiljøudvalget skal derfor hvert år gennemgå det særlige arbejdstøj, der anvendes, for at foretage de fornødne justeringer af type og fabrikat.

Ved fysisk krævende arbejde kan der opstå sved, som nedsætter arbejdstøjets isolerende effekt. Når arbejdet foregår i fryserum, må der ikke stilles større krav til præstation, end at det kan udføres med særligt arbejdstøj.

Opvarmede trucks

Trucks, der arbejder i fryserum, skal være opvarmede. Disse trucks skal kunne opvarmes til mindst 18 grader celsius. Trucks, der undtagelsesvist eller kortvarigt kører ind og ud af fryserum, kan dog være uopvarmede, hvis føreren er klædt som nævnt i afsnittet om særligt arbejdstøj.

Opvarmede trucks skal være forsynet med et velisoleret førerhus, så kuldestråling i det væsentlige undgås. Vinduer skal kunne holdes dug- og isfri.

Hvor der er behov for, at truckføreren kan tale

med folk uden for trucken, skal trucken forsynes med et samtaleanlæg.

Trucken skal i alle forhold leve op til de krav, der i almindelighed stilles til en veludstyret truck, også hvad angår ergonomiske forhold, sæde og lignende.

Hvor bygningsmæssige eller indretningsmæssige forhold umuliggør brugen af opvarmede trucks, skal arbejdsmiljøorganisationen drøfte andre former for afhjælpning af kuldegenerne. Der kan være tale om særligt arbejdstøj, jobrotation eller lignende.

Bygningsindretning mm.

Gulve skal være rene og uden rim og islag. Der bør overalt, hvor der færdes folk, eller hvor der køres med arbejdsredskaber, være en god orden. Rod og uorden må undgås af hensyn til faren for at snuble eller lignende.

Overalt skal der være et godt lys, der skal være monteret, så blænding undgås. Pas især på ved udkørsel fra svagere oplyste områder til områder med dagslys. Undgå blænding her ved at optrappe lysstyrken ved porte.

DS700 anbefaler 50 lux på ramper og 100 lux i fryserum, hvor belysningen kun tjener til oversigt. Ca. 200 lux anbefales ved andet arbejde på frysehuset. Se også At-vejledning A.15.5.

Plastgardiner og lignende kan anvendes mellem frostrum og ramper. Plastgardiner af typen, der kører til side eller ruller op, når trucken eller løftevognen nærmer sig, er egnede. Plastgardinerne skal altid være hele og rene.

Flugtveje i frysehuset skal altid være ryddede, og der må ikke stables varer op i disse. Alle skal være orienteret om flugtvejene (skilte) og om, hvordan alarmsystemet virker.

Tekniske installationer, rør og lignende skal sikres, så påkørsel ikke kan medføre udstrømning af ammoniak, beskadigelse af el-system og lignende. Hvis rør og lignende er placeret tæt op ad kørevejene, bør disse beskyttes med prelplader eller helt indkapsles i en konstruktion, der er stærk nok til at modstå påkørsel.

Arbejdsmiljøorganisationen fastlægger regler for intern kørsel i såvel fryserum som på ramper under iagttagelse af regler og anerkendte normer og standarder. Hvor det er muligt, kan det være hensigtsmæssigt at indføre ensrettet kørsel. Vær særlig opmærksom på udkørsel fra frostrum til rampe. Aftal eventuelt en praktisk tegngivning, sådan at risikoen for sammenstød undgås.

Ramper

Træk på ramper bør begrænses mest muligt. Døre til fryserummet skal holdes lukket, når der ikke er transport ind og ud af frostrummet.

På frysehuse skal ramperne være forsynet med sluser eller anden tætning ud mod læssende lastbiler og lignende.

Sørg altid for at holde porte lukket, når der ikke er transport ind eller ud af porten.

Glidestænger og lignende

Skub- og trækbelastninger bør minimeres ved at nøjes med at skubbe et rimeligt antal enheder ad gangen eller anvende drevne bånd eller andre tekniske hjælpemidler. Opsætning og nedtagning fra skinner er ofte tungt, og der bør anvendes tekniske hjælpemidler, hvor dette er muligt. Indebærer arbejdet en risiko for sikkerhed eller sundhed, skal der træffes foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

Stabling i containere, trailere eller lastbiler

Hvor det er muligt, skal der anvendes mekaniske afskubbere. Det kan være nødvendigt at depalletere kartonerne for stabling i containere. Dette stiller krav til en række forhold.

Underlaget, man står på ved depalletering, skal være skridsikkert. Skal kartoner skubbes ind i højere liggende niveauer, bør kartonerne afleveres i skubbeniveau. Dette kan gøres med truck, løftevogn eller med justerbare rullebånd.

Hvor kartonerne skubbes på plads, skal der anvendes en hensigtsmæssig skubbeteknik. Den der skubber kartonerne ind skal stå i en rimelig højde i forhold til arbejdsstedet. Det kan være hensigtsmæssigt at anvende en særlig skammel eller lignende.

Det er vigtigt, at instruktion og oplæring finder sted.

Stabling af kødkroppe

Ved stabling af kødkroppe skal der anvendes egnede tekniske hjælpemidler.

Tekniske hjælpemidler

Trucks, løftevogne, stablere og plukketrucks anvendes i stor udstrækning i fryserum og på ramper. Disse skal helst være mekanisk drevne.

Anvendes løftevogne, peger praktiske erfaringer på, at løftevogne og lignende med en totalvægt (vogn plus eventuel palle plus last) på under 200 kg. sjældent vil volde problemer ved kortvarig transport på jævnt, vandret, kørefast underlag og under gode pladsforhold. Er totalvægten på mellem 200 og 500 kg., kan det være kritisk, afhængigt af de øvrige faktorer, der er til stede, mens totalvægte på 500 kg. eller derover næsten altid vil være problematiske.

Tekniske hjælpemidler skal være hensigtsmæssige til arbejdet, og arbejdsmiljøorganisationen bør løbende drøfte, hvilke tekniske hjælpemidler der er hensigtsmæssige.

Hensigtsmæssige tekniske hjælpemidler kan være:

- afskubbere, der skubber lasten af pallen ned på container eller lignende
- pallevendere for aftagning af mellemlæg
- mekanisk drevne wrappere for sikring af lasten på pallen
- højde- / sidejusterbare rulle- eller transportbånd ved transport og stabling
- vacuumløfter med sugeskopper
- automatik ved pladefrysning.

Ved palletering på paller er det ofte hensigtsmæssigt at placere pallen i en vinkel, der dækker pallens to sider. Kartonerne kan så placeres på pallen og vil automatisk falde på plads over mod vinklen. Herved undgår man at bøje sig frem for at placere de bagerste kartoner.

Se også hjemmesiden www.bartransportogengros.dk, hvor samtlige vejledninger fra Branchearbejdsmiljørådet for transport og engros er offentliggjort.

Adresser

Branchevejledningen kan bestilles af organisationernes medlemmer gennem deres organisation:

Arbejdsgiversekretariatet

Hannemanns Allé 25
2300 København S
Tlf.: 33 77 33 77

Arbejdstagersekretariatet

Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf.: 70 300 300

Fællessekretariatet

Hannemanns Allé 25
2300 København S
Tlf.: 33 77 33 77

Arbejdsledersekretariatet

Vermlandsgade 65
2300 København S
Tlf.: 32 83 32 83

Arbejdstilsynet

Postboks 1228
0900 København C
Tlf.: 70 12 12 88
www.at.dk

Vejledningen kan købes gennem

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Lersø Parkallé 105
2100 København Ø
Tlf.: 39 16 52 30
www.arbejdsmiljobutikken.dk

Branchevejledningen kan downloades fra Branchearbejdsmiljørådet for transport og engros hjemmeside:

www.bartransportogengros.dk

Branchearbejdsmiljørådet
for transport og engros

Layout: Søren Sørensens Tegnestue
Tryk: PrintDivision
1. udgave, 2. oplag 2010
ISBN nummer 87-90994-36-1
Vare nr. 12 20 38

